

Rom 14, 22

22: Har du tro? Ha den for deg selv framfor Gud. Salig er den som ikke dømmer seg selv i det han velger.

Har du tro? Ha den for deg selv framfor Gud. Av den klare sammenhengen med versene foran ser vi at med "tro" menes her den troen som omtales i v. 2 og 14. Det tales om en tro som er født og styrket gjennom en dypere evangelisk opplysning. Som setter sjelen fri, som "de sterkere" eide, og som bl. a. gjorde at de kunne "spise alt". Nå pålegger altså apostelen deg å "ha den for deg selv framfor Gud". Dermed vil han bare si akkurat det samme som tidligere: Misbruk ikke din kunnskap, din frihet, til skade for dine svake trosbrødre. Det du med fred i en god samvittighet innfor Gud selv kan gjøre, det er en frihet du skal "ha for deg selv" - som ikke skal praktiseres i de tilfellene hvor en svak bror kan komme til å snuble eller ta anstøt eller bli svak (konf. v. 14-15, 1Kor 8: 9-10). Denne utleggelsen framgår så tindrende klart av sammenhengen. Det kan derfor bare være en total mangel på kjennskap til Skriften, eller et bevisst misbruk av apostelens ord, når dette stedet benyttes mot gjenfødte Guds barn, for å dempe deres levende bekjennelse av den frelsende troen.

Nei, når det gjelder troen på Kristus, som alle levende Guds barn har, da heter det ikke noe sted i Skriften: "Ha den for deg selv framfor Gud". Tvert imot leser vi f. eks.: "Siden vi har den samme troens Ånd, etter som det er skrevet: Jeg trodde, derfor talte jeg, så tror også vi, derfor taler vi" (2Kor 4: 13 konf. Rom 10: 10 og kommentaren til dette). I dette verset vi nå har for oss, er det bare tale om den troen som det dreier seg om i dette kapitlet; den dype opplysningen i troen som gjorde at de sterke hadde fått oppfatte vår evangeliske frihet. Derfor tilføyer da også Paulus:

Salig er den som ikke dømmer seg selv i det han velger. "Salig" - det er en troende kristens tilstand når han lever i et godt forhold både til Gud og til sin samvittighet, - enten han er svak eller sterk -, bare han følger sin overbevisning så han "ikke dømmer seg selv (ikke feller sin egen dom) i det han velger". Han prøver det først, om det er uskyldig. Først deretter praktiserer han det. Saligheten innfor Gud, selve nådestanden, eier han bare ved troen på Kristi rettferdighet. Og den saligheten får vi lov å eie selv når vi har de største samvittighetskvaler, - og da ikke bare på grunn av tvetydige ting, men også for virkelige synder -, så lenge vi likevel blir værende i Kristus (Rom 8: 1). Men her tales det om den salige freden i samvittigheten. Som er motsetningen til den samvittighetens dom som neste vers taler om, som er et resultat av at en bruker en frihet under tvil. Her tales det om en salighet som er en god samvittighet og en fullstendig frimodighet innfor Gud (konf. 1Joh 3: 21-22, Jak 1: 25).

Men for å omsette dette i praksis, må vi nok huske på at her tales det bare om Guds barn. Et ugjenfødt menneske kan jo ikke dømme ut fra sin samvittighet hva som er rett og galt. Han kan ikke si: "Jeg har ingen problemer med min samvittighet når jeg gjør dette eller hint. Derfor må også jeg

kunne regne meg for salig". Dette ville jo i så fall være et forferdelig misbruk av apostelens ord. Hele veien har han jo her bare talt om de kristne, og som han kunne inkludere når han sier: "ingen av oss lever for seg selv" (v. 7-8). Om de som ikke er født på ny, sier han derimot at "Selv deres sinn og samvittighet er besmittet" (Tit 1: 15). Hvordan skulle så en slik samvittighet kunne bedømme hva som er velbehagelig for Gud? Noe ganske annet er det med en gjenfødt sjel, som lever for Herrens åsyn og som tjener Herren. Når han innfor Herren prøver en sak det kan være ulike meninger om blant de kristne, og ser hva som er rett, selv om andre på grunn av manglende kunnskap ser annerledes på dette, da gjelder apostelens ord: "Salig er den som ikke dømmer seg selv i det han velger". Et annet sted sier han: "For hvorfor blir min frihet dømt av et annet menneskes samvittighet?" (1Kor 10: 29).

Hovedregelen for hvordan vi skal prøve alle slike ting som vi ikke har svar på gjennom konkrete Guds ord, gir Paulus oss helt kort i 1Kor 10: 23, som en oppsummering av alt det han har lært oss over dette emnet. Han sier det på denne måten: "Alle ting er tillatt for meg, men ikke alt er til nytte. Alle ting er tillatt for meg, men ikke alt oppbygger". Prøv altså om disse tvetydige spørsmålene gjennom praksis på noen som helst måte kan være skadelige for deg, eller kan få din bror til å snuble, eller kan føre spott eller skam over vårt dyrebare evangelium. Hvis ikke noe av dette er tilfelle, så kan du være fri og leve det ut med god samvittighet. Det kan f. eks. være nyttig å bruke "litt vin" (1Tim 5: 23). Men hvis du eller en bror gjennom dette kommer i fare for å bli avhengig av det, da bør du sky det som pesten. Ut fra denne grunnholdningen kan alle tilsvarende spørsmål bedømmes. Og så "er den salig som ikke dømmer seg selv i det han velger". - Så fortsetter Paulus med det motsatte forholdet: